

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองพ้อ

ที่ พท ๕๓๓๐๔/๒๕๘

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรายงานผลการดำเนินโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

๑. เรื่องเดิม

ตามที่ เทศบาลตำบลหนองพ้อ ได้กำหนดจัดโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ในวันอังคาร ที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีวัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ อารงรักษาไว้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- ๒) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ถูกกลืนให้กลับคืนสู่วิถีชุมชน
- ๓) เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมอันดีงามให้คงไว้ รวมไปถึง การเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๒. ข้อเท็จจริง

บัดนี้ โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอสรุปผลการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ดังนี้

แบบรายงานผลโครงการ/กิจกรรม

๑. ชื่อโครงการ : โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลักษณะโครงการ : ☒ ใหม่ ☐ ต่อเนื่อง

๓. แผนงาน : แผนงานการศึกษา

๔. สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เทศบาลตำบลหนองพ้อ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ แนวทางการพัฒนา การอนุรักษ์สืบทอดประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามและการพัฒนาภูมิปัญญาให้เกิดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๕. ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายสัมพันธ์ ศรีเงิน ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

๖. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ อารงรักษาไว้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- ๒) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ถูกกลืนให้กลับคืนสู่วิถีชุมชน
- ๓) เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมอันดีงามให้คงไว้ รวมไปถึง การเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๗. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑) ขออนุมัติโครงการ
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงาน
- ๓) จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน
- ๔) ประชุมชี้แจง
- ๕) ดำเนินการตามแผน

/๘. เป้าหมาย...

๘. เป้าหมาย

เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย เกิดความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

เชิงปริมาณ

ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

๙. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

๑๐. สถานที่ดำเนินการ

ศาลาหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

๑๑. งบประมาณที่ใช้

☐ ง่ายพอต่ักับบฯ ☐ ง่ายมากกว่าบฯ ☒ ง่ายน้อยกว่าบฯ

-งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

-รายจ่ายที่ใช้จ่ายจริง จำนวน ๑๑,๔๔๕ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

รายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับ ที่		จำนวน	หน่วย	ราคา/ หน่วย	รวมเป็น เงิน	ระเบียบ	หมายเหตุ
๑	ป้ายไวเนล ขนาด ๑.๒๐x๒.๔๐ ม.	๑	ป้าย	๕๐๐	๕๐๐	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๒	ค่าจัดสถานที่	๑	ชุด	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๓	เครื่องเสียง	๑	ชุด	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๔	น้ำแข็ง(บริการประชาชน)	๑๐๐	ก.ก.	๔	๔๐๐	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๕	น้ำดื่ม (ขวดเล็ก ๑ แพค บรรจุ ๑๒ ขวด)	๓๐	แพค	๔๐	๑,๒๐๐	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๖	วัตถุดิบทำขนมโค ขนมขาว ขนมแดง	๑	รายการ	๑,๓๔๕	๑,๓๔๕	ตาราง ๑ ลำดับ ๓	
๗	พระ ๕ รูป	๕	รูป	๓๐๐	๑,๕๐๐	ตาราง ๒ ลำดับ ๑๕	
๘	หม้อทำขวัญข้าว	๑	คน	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	ตาราง ๑๒ลำดับ ๑๕	
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น				๑๑,๔๔๕		

๑๒. สรุปผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

ที่	วัตถุประสงค์โครงการ/กิจกรรม	สรุปผล	
		บรรลุ	ไม่บรรลุ
๑	เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ ชำรงรักษาไว้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย	✓	
๒	เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ถูกกลืนหายไปให้กลับคืนสู่วิถีชุมชน	✓	
๓	เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมอันดีงามให้คงไว้รวมไปถึงการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	✓	

๑๔. สรุปผลผู้เข้าร่วมโครงการ

ที่	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	สรุปผล	
			บรรลุ	ไม่บรรลุ
๑	ผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๕๐ คน	เป็นไปตามเป้าหมาย	✓	

๑๕. ผลที่ได้รับ

- ๑) ประชาชนในพื้นที่สำนึกถึงคุณค่าวัฒนธรรมไทย
- ๒) ประชาชนในพื้นที่เกิดความรักหวงแหนและร่วมกัน ชำรง รักษา อนุรักษ์ สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้คงไว้ได้อย่างมั่นคง
- ๓) กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ใกล้จะสูญหายได้รับการฟื้นฟู ต่อยอด เกิดมูลค่าทางสังคม
- ๔) เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ชุมชนเข้มแข็ง

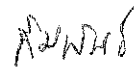
๑๖. ปัญหา/อุปสรรค

- ไม่มี -

๑๗. ข้อเสนอแนะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นายสัมพันธ์ ศรีเงิน)

ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)

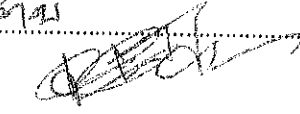
(นางประไพรัตน์ นิมดวง)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ความเห็นของปลัดเทศบาล

- เลือไม่ออกตาม

(ลงชื่อ)

(นายจ่านงค์ ยศชู)

หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทน
ปลัดเทศบาล

ความเห็นรองนายกเทศมนตรี

ทอาม

(ลงชื่อ)

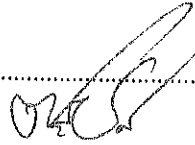
(นายเจษฎา เล่าแก้วหนู)

รองนายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

ความเห็นนายกเทศมนตรี

ทอาม

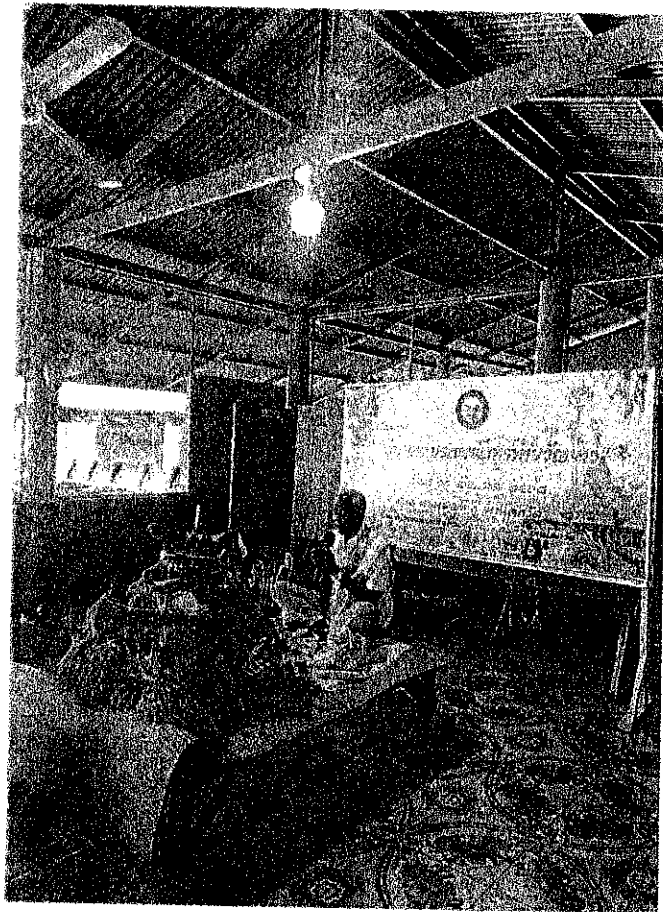
(ลงชื่อ)

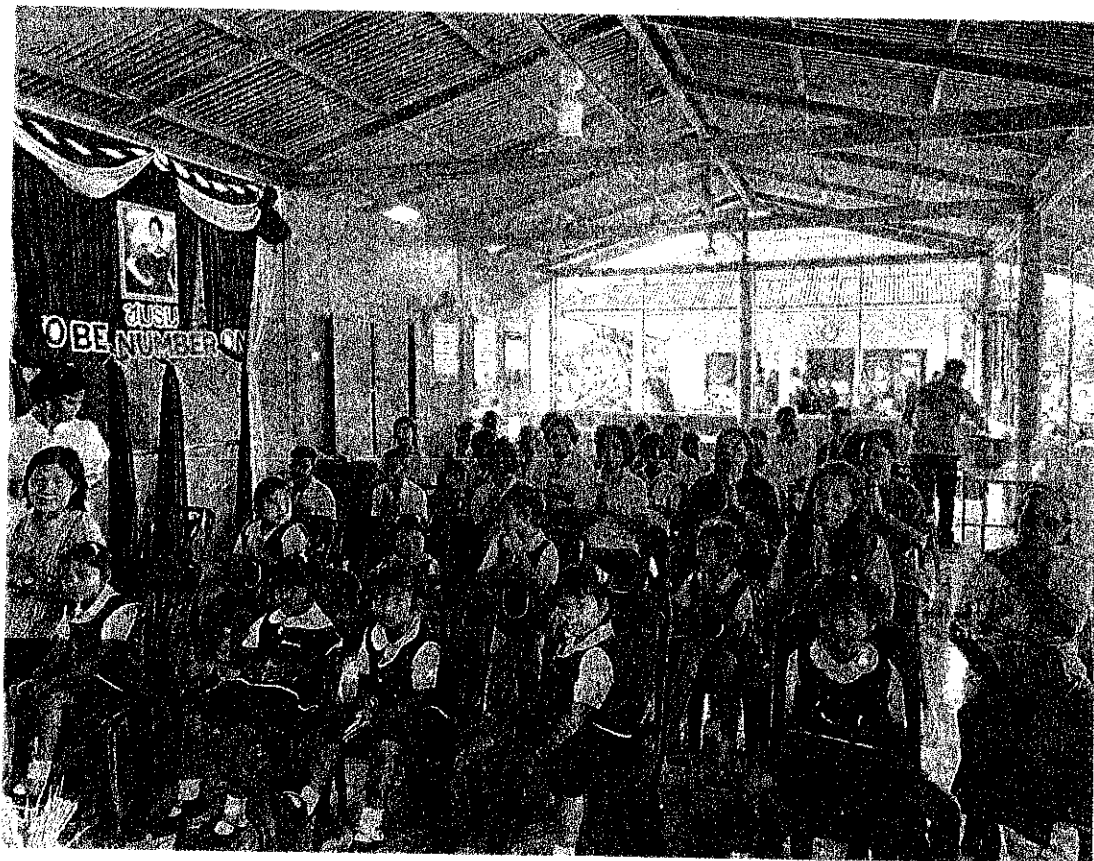
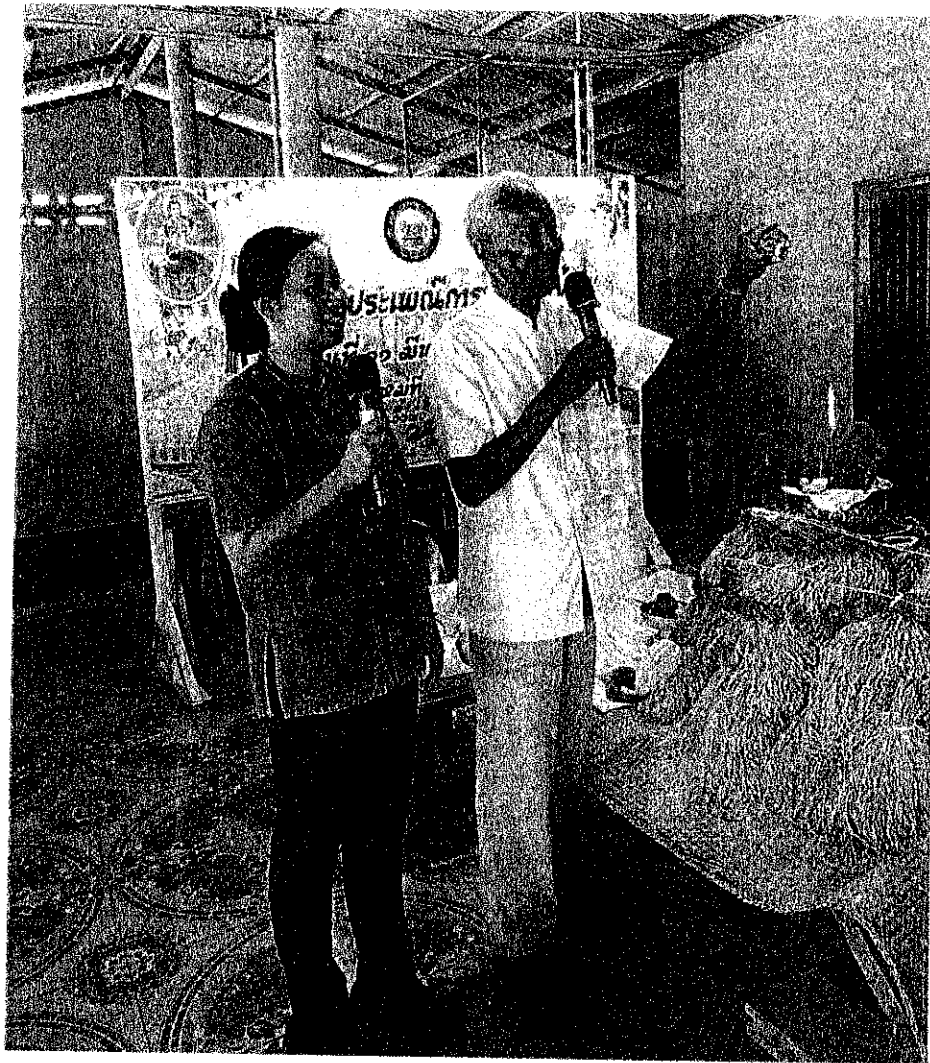

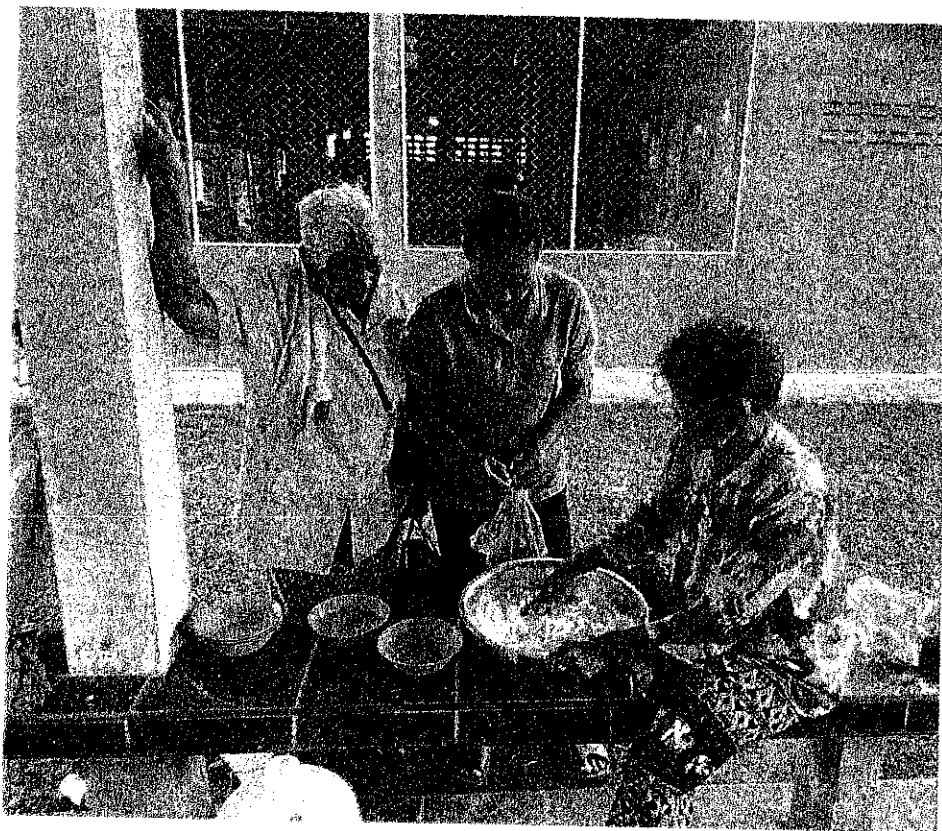
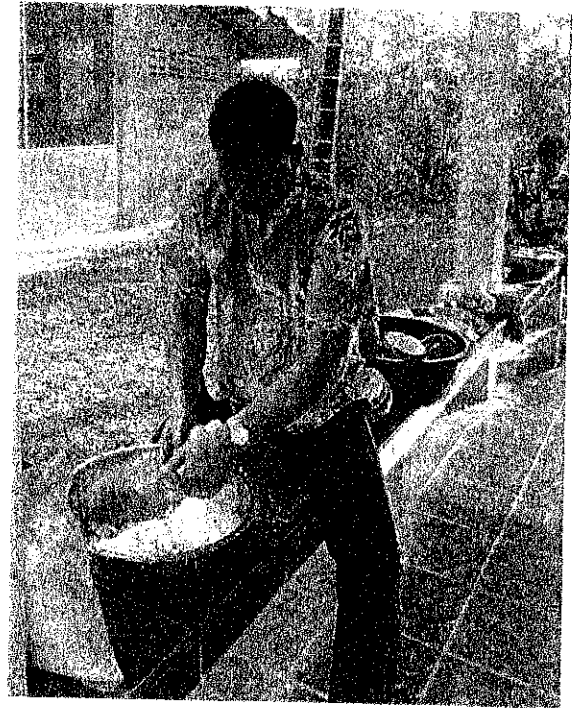
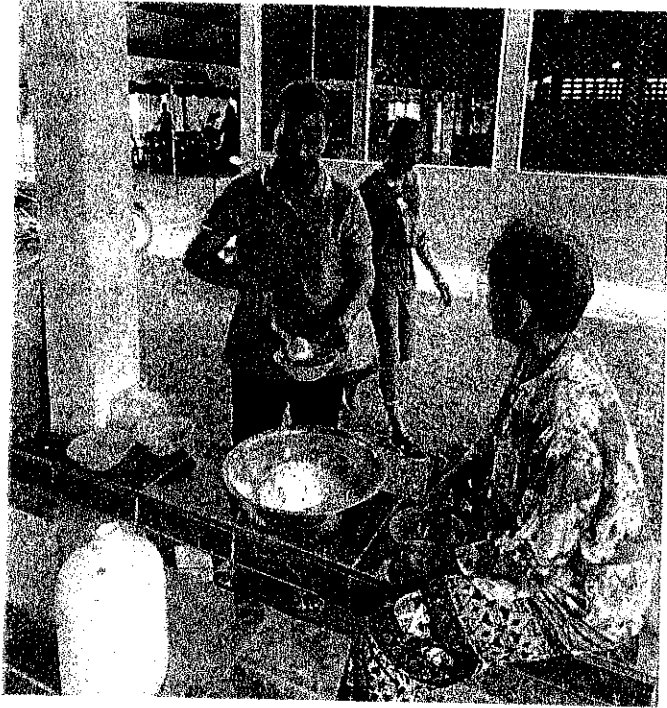
(นายไตรศักดิ์ รักใหม่)

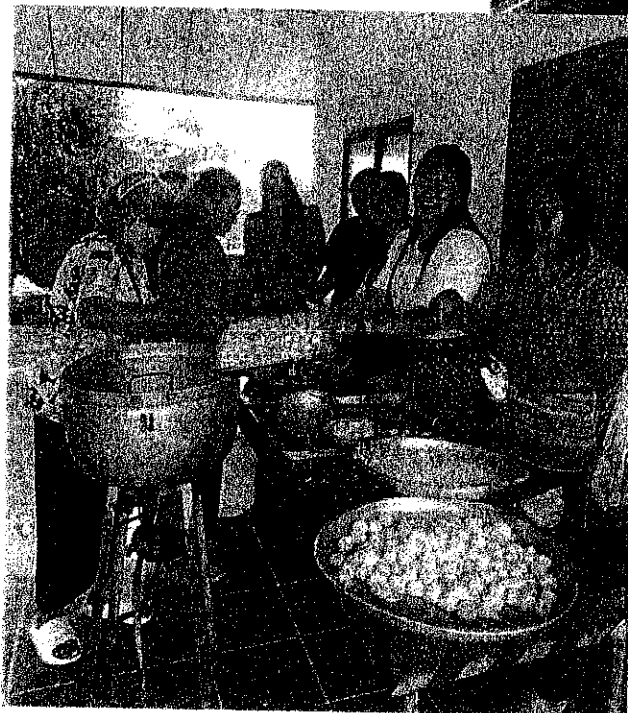
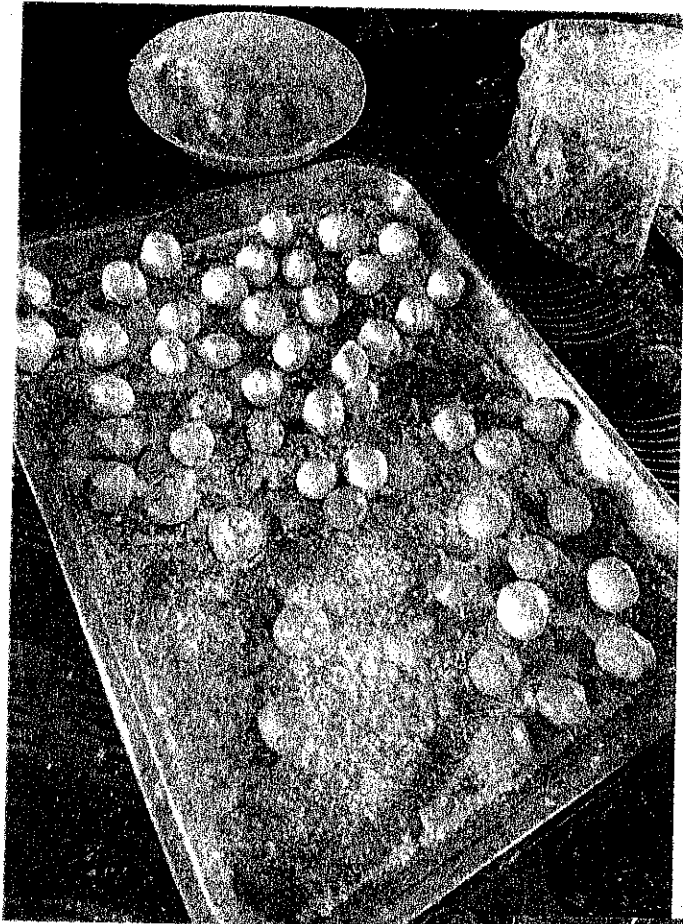
นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

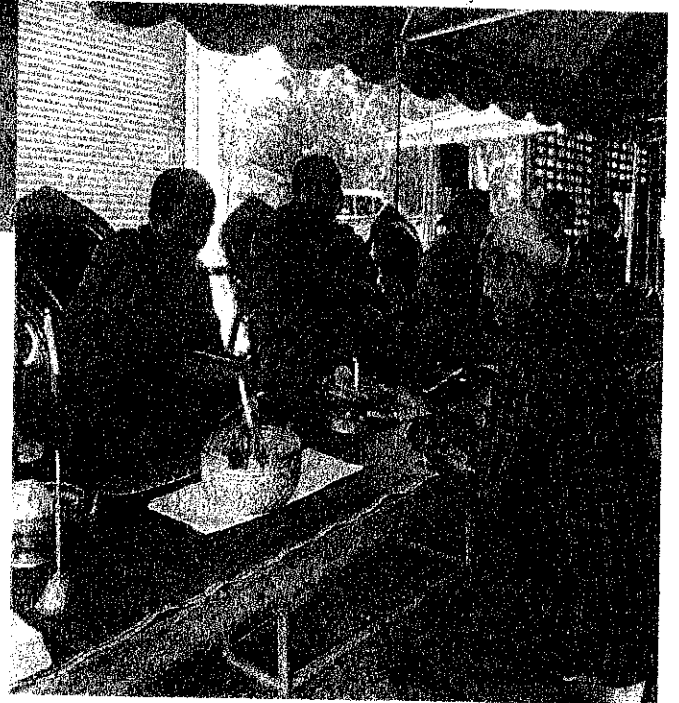
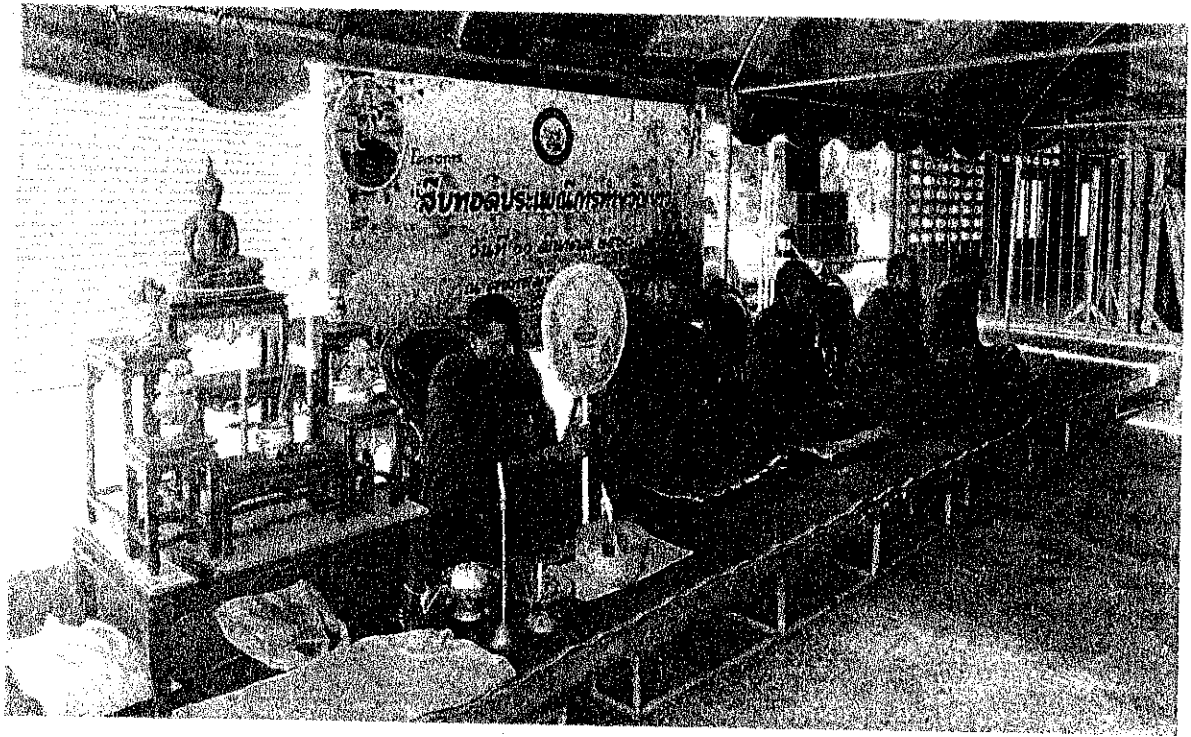
โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว ประจำปี พ.ศ. 2568

จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์

กองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองพ้อ

อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

วันอังคาร ที่ 11 มีนาคม 2568 เทศบาลตำบลหนองพ้อ ได้จัดโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการทำขวัญข้าวให้คงอยู่สืบไป พิธีกรรมทำขวัญข้าว เป็นพิธีกรรมตามความเชื่อและศรัทธาที่มีต่อแม่โพสพซึ่งเป็นเทพธิดาข้าว เพื่อความเป็นสิริมงคลและขอบคุณพระแม่โพสพที่ดูแลให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ผืนนา โดยเชื่อกันว่าเมื่อทำพิธีนี้แล้วพระแม่โพสพจะช่วยคุ้มครองข้าวในนาให้มีผลผลิตที่ดี อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ชาวนา สร้างความเชื่อมั่นให้กับชาวนาว่า ในการทำนาครั้งต่อไป ข้าวในนาจะปราศจากโรคภัยต่างๆ

สแกนเพื่อรับข่าวสาร

จัดทำโดย กองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองพ้อ

สำเนาสู่มั่น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองพ้อ

ที่ พท ๕๓๓๐๔/๕๒

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติจัดทำโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

พิธีกรรมทำขวัญข้าว เป็นพิธีกรรมตามความเชื่อและศรัทธาที่มีต่อแม่โพสพซึ่งเป็นเทพธิดาข้าว เพื่อความเป็นสิริมงคลและขอบคุณพระแม่โพสพที่ดูแลให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ผืนนา โดยเชื่อกันว่า เมื่อทำพิธีนี้แล้วพระแม่โพสพจะช่วยคุ้มครองข้าวในนาให้มีผลผลิตที่ดี อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ชาวนา สร้างความเชื่อมั่นให้กับชาวนาว่า ในการทำนาครั้งต่อไป ข้าวในนาจะปราศจากโรคร้ายต่างๆ

ในอดีตชาวนาในตำบลควนขนุนจะทำขวัญข้าวกันทุกบ้าน เป็นการทำขวัญข้าวตอนข้าวตั้งท้อง ตอนข้าวเก็บเกี่ยว ทุกบ้านจะทำพิธีของตนเองสวดคล้องไปกับวิถีการดำรงชีวิต มีคนเฒ่าคนแก่ของตระกูลที่สามารถทำพิธีได้คนที่มาร่วมคือกลุ่มเครือญาติคนรู้จักซึ่งถือเป็นการสมานความสามัคคีถึงแม้ปัจจุบันมีผู้สืบทอดพิธีกรรมน้อยลง จึงเริ่มเปลี่ยนแปลงจากการทำแต่ละบ้านเป็นการทำร่วมกันทั้งหมู่บ้านก็ถือว่าพิธีกรรมได้ช่วยหลอมรวมจิตใจของคนในชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว ทำให้เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ พิธีทำขวัญข้าวเป็นพิธีกรรมและภูมิปัญญาที่มีความเสี่ยงต่อการถูกละเลยและสูญหายไปมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันชาวนามีความรู้เทคโนโลยีและตัวช่วยมากมายในการเพิ่มผลผลิตทั้งแบบหวังผลระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งผู้ที่สืบทอดความรู้ทางพิธีกรรมก็มีน้อยลงไปทุกที การอนุรักษ์พิธีทำขวัญข้าวหรือแม้แต่พิธีกรรมโบราณอื่นๆ ไว้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์ไว้เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเรียนรู้ของคนรุ่นหลังให้ได้เรียนรู้ความเชื่อการแสดงออกทางสังคมและคุณค่าต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ อันจะช่วยพัฒนากระบวนการคิด การวิเคราะห์ รวมทั้งการศึกษาเพื่อนำไปสู่พัฒนา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดหรือแนวทางในการอนุรักษ์สืบสานการบูรณาการพิธีกรรมและภูมิปัญญาเข้ากับการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา ทั้งในรูปแบบที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรท้องถิ่นการจัดประสบการณ์นอกห้องเรียน เป็นต้น การใช้พิธีกรรมเป็นกลไกในการรวมกลุ่มและสร้างความสามัคคีในชุมชน เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการทำขวัญข้าวให้คงอยู่สืบไป เทศบาลตำบลหนองพ้อจึงขออนุมัติจัดทำโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าวร่วมกับ หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามในโครงการซึ่งได้เสนอมาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ)

(นายสัมพันธ์ ศรีเงิน)

ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)

(นางพิชญ์อาภา เพชรน้อย)

นักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)

(นางประไพรัตน์ นิมดวง)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

/ความเห็น

ความเห็นปลัดเทศบาล

ได้พิจารณาแล้ว

(ลงชื่อ)

(นางรุจิรา กลับเป็น)

รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน
ปลัดเทศบาล

ความเห็นรองนายกเทศมนตรี

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายเจษฎา เล่าแก้วหนู)

รองนายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

ข้อพิจารณาของนายกเทศมนตรี

(/) อนุมัติ () ไม่อนุมัติ เพราะ.....

(ลงชื่อ)

(นายไตรศักดิ์ รักใหม่)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

ตรวจ.....
ทำน.....
ลง.....
วันที่.....

โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

๑. ชื่อโครงการ

โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

๒. ความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ๑) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ (๘) บำรุงศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ๒) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา ๑ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๓. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นอู่ข้าวน้ำและปลูกข้าวเลี้ยงประชากรภายในประเทศและประชากรโลกมานาน ข้าวจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยและของโลก ในอดีตชาวนาไทยปลูกข้าวโดยใช้แรงงานคนและสัตว์ การพึ่งพาอาศัยกัน ทำให้เกิดวิถีชาวนาชนบทและประเพณีต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการทำนา เช่น การลงแขก ช่วยแรงงานในการปักดำและเกี่ยวข้าว นวดข้าว การสู่ขวัญข้าว การแรกนา เป็นต้น สังคมไทยจึงเป็นสังคมชาวนาที่อบอุ่นและเกื้อกูลกัน ปัจจุบันมีการใช้เครื่องจักรเครื่องยนต์ในการทำนามากขึ้น มีการจ้างแรงงานแทนการลงแขก ทำให้คนรุ่นใหม่ละทิ้งวัฒนธรรมที่ดีงาม พิธีกรรมทำขวัญข้าว เป็นพิธีกรรมตามความเชื่อและศรัทธาที่มีต่อแม่โพสพซึ่งเป็นเทพธิดาข้าวเพื่อความเป็นสิริมงคลและขอบคุณพระแม่โพสพที่ดูแลให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ผืนนา โดยเชื่อกันว่าเมื่อทำพิธีนี้แล้ว พระแม่โพสพจะช่วยคุ้มครองข้าวในนาให้มีผลผลิตที่ดี อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่ชาวนา สร้างความเชื่อมั่นให้กับชาวนาในการทำนาครั้งต่อไป ข้าวในนาจะปราศจากโรคภัยต่างๆ ทั้งจากธรรมชาติและแมลงศัตรูพืช

ตำนานเรื่องพระแม่โพสพ ฉบับชาวพัทลุง เล่าไว้ว่า มีเทพธิดาองค์หนึ่งเป็นเทพธิดาแห่งข้าว อาศัยอยู่บนสวรรค์ ความประสงค์จะให้มวลหมู่มนุษย์ทั้งหลายนี้มีข้าวกิน จึงจำแลงกายลงมาบนโลก ในร่างของหญิงชรา นำพาห่อผ้ามาด้วย ซึ่งในห่อผ้านี้มีเมล็ดพันธุ์ข้าวอยู่ หญิงชราเดินไปในหมู่บ้านมีแต่ผู้คนรังเกียจจนไปพบกระท่อมเก่าๆ หลังหนึ่งซึ่งมีตัวเมียผู้ใจบุญแต่ยากไร้ซึ่งเงินทอง อาศัยอยู่และได้ให้ที่พักพิงแก่หญิงชรา หญิงชราซึ่งในน้ำใจของตัวเมียผู้นี้ จึงมอบห่อผ้าที่มีเมล็ดข้าวอยู่ข้างในให้โดยบอกให้เอาเมล็ดข้าวนี้ไปโปรยลงสู่พื้นดินเมื่อเมล็ดข้าวได้รับน้ำก็เกิดความชุ่มชื้นเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วออกวงแล้วก็สุก และนำมากินเป็นอาหารได้ หญิงชราจึงให้ตัวเมียเอาเมล็ดพันธุ์ข้าวนี้ไปแจกจ่ายให้แก่ชาวบ้านในหมู่บ้านแล้วบอกว่า นี่คืออาหารที่ใช้กินต่อไปในภายภาคหน้า เมื่อพูดจบหญิงชราก็หายตัวไป ต่อจากนั้นเมื่อถึงเดือนหกฝนก็เริ่มตก ชาวนาจะแรกไถนาและทำพิธีอัญเชิญพระแม่โพสพเพื่อลงมาช่วยดูแลรักษาต้นข้าว ต้องมีพิธีเรียกขวัญข้าว เพื่อตอบแทนคุณ และบูชาพระแม่โพสพ ที่ให้ข้าวแก่มนุษย์กินจวบจนปัจจุบัน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง <https://www.m-culture.go.th/phatthalung>)

ในอดีตชาวบ้านในตำบลควนขนุนจะทำขวัญข้าวกันทุกบ้าน เป็นการทำขวัญข้าวตอนข้าวตั้งท้อง ทำขวัญข้าวตอนเก็บเกี่ยว ทุกบ้านจะทำพิธีของตนเองสวดคล้องไปกับวิถีการดำรงชีวิต มีคนเฒ่าคนแก่ของตระกูลที่สามารถทำพิธีได้คนที่มาร่วมคือกลุ่มเครือญาติและคนรู้จักซึ่งถือเป็นการสมานความสามัคคีถึงแม้ปัจจุบันมีผู้สืบทอดพิธีกรรมน้อยลง จึงเริ่มเปลี่ยนแปลงจากการทำแต่ละบ้านเป็น การทำร่วมกันทั้งหมู่บ้านก็ถือว่าพิธีกรรมได้ช่วยหลอมรวมจิตใจ ของคนในชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ พิธีทำขวัญข้าวเป็นพิธีกรรมและภูมิปัญญาที่มีความเสี่ยงต่อการถูกละเลยและสูญหายไปในที่สุดด้วยเพราะปัจจุบันชาวบ้านมีความรู้เทคโนโลยีและตัวช่วยมากมายในการเพิ่มผลผลิตทั้งแบบหวังผลระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งผู้ที่สืบทอดความรู้ทางพิธีกรรมก็น้อยลงไปทุกทีการอนุรักษ์พิธีทำขวัญข้าวหรือแม้แต่พิธีกรรมโบราณอื่นๆ ไว้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์ไว้เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเรียนรู้ของคนรุ่นหลังให้ได้เรียนรู้ความเชื่อ การแสดงออกทางสังคมและคุณค่าต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ อันจะช่วยพัฒนากระบวนการคิด การวิเคราะห์ รวมทั้งการศึกษาเพื่อนำไปสู่พัฒนา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนหรือแนวทางในการอนุรักษ์สืบสานการบูรณาการพิธีกรรมและภูมิปัญญาเข้ากับการเรียนรู้ของชุมชน การใช้พิธีกรรมเป็นกลไกในการรวมกลุ่มและสร้างความสามัคคีในชุมชน เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีการทำขวัญข้าวให้คงอยู่สืบไป เทศบาลตำบลหนองพ้อ จึงร่วมกับหมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด จัดโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าวขึ้น

๔. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ ถิ่นรักษาไว้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- ๒) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ถูกกลืนให้กลับคืนสู่วิถีชุมชน
- ๓) เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมอันดีงามให้คงไว้ รวมไปถึง การเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๕. เป้าหมาย/ผลลัพธ์

เชิงคุณภาพ

- ๑) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย เกิดความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

เชิงปริมาณ

- ๑) ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ๑๕๐ คน

เชิงประโยชน์

- ๑) ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน หมายถึง เอกสารการเบิกจ่ายและสรุปผลโครงการ

๖. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

สอดคล้องกับแผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ หน้าที่ ๑๐๕ ของเทศบาลตำบลหนองพ้อและยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ แนวทางการพัฒนา การอนุรักษ์สืบทอดประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามและการพัฒนาภูมิปัญญาให้เกิดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๗. วิธีดำเนินการ

- ๑) ขออนุมัติโครงการ
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงาน
- ๓) จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน

- ๔) ประชุมชี้แจง
- ๕) ดำเนินการตามแผน

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

- ๑) เริ่มต้นวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗
- ๒) จัดโครงการวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗
- ๓) รายงานผลภายในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗

๙. สถานที่ดำเนินการ

ศาลาหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

๑๐. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- เทศบาลตำบลหนองพ้อ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่เป็นโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว โดยเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๔ และกฎหมายระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด รับผิดชอบค่าใช้จ่ายอื่นๆ

๑๑. งบประมาณดำเนินการ

จ่ายจากเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ งานศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

- เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว เช่น ค่าป้ายโครงการ ค่าใช้จ่ายในพิธีกรรม ค่าเวที ค่าเครื่องขยายเสียง ค่าวัสดุต่างๆ ฯลฯ

- เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมถึงระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- เป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หน้าที่ ๑๐๕ และที่แก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายโครงการ)

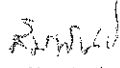
๑๒. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัด	เครื่องมือ
๑) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไปต่อการจัดกิจกรรม	ประเมิน	แบบสำรวจความพึงพอใจ
๒) ประชาชนเข้าร่วมงาน ๑๕๐ คน	นับ	ข้อมูลเชิงประจักษ์

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ประชาชนในพื้นที่สำนึกถึงคุณค่าวัฒนธรรมไทย
- ๒) ประชาชนในพื้นที่เกิดความรักหวงแหนและร่วมกัน อารง รักษา อนุรักษ์ สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้คงไว้ได้อย่างมั่นคง
- ๓) กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ใกล้จะสูญหายได้รับการฟื้นฟู ต่อยอด เกิดมูลค่าทางสังคม
- ๔) เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ชุมชนเข้มแข็ง

๑๔. ผู้จัดทำโครงการ/เสนอโครงการ

(ลงชื่อ)
(นายสัมพันธ์ ศรีเงิน)
ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)
(นางพิชญ์อาภา เพชรน้อย)
นักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)
(นางประไพรัตน์ นิมตวง)
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

๑๕. ผู้ตรวจสอบโครงการ

(นางรุจิรา กลับแป้น)
รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน
ปลัดเทศบาล

๑๗. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายเจษฎา เล่าแก้วหนู)
รองนายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

๑๖. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายไตรศักดิ์ รักไหม)
นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

ตราจ.....
ทาบ.....
ลงชื่อ.....
.....

กำหนดการ
โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว
วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ศาลาหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด
ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

เวลา ๐๗.๓๐ น.	คณะกรรมการจัดงาน เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลหนองพ้อและ ตัวแทนจากหมู่ที่ ๓ พร้อมกัน
เวลา ๐๘.๐๐ น.	ร่วมกันทำขนมโคและอาหารสำหรับผู้มาร่วมงาน
เวลา ๐๘.๓๐ น.	หมอบประกอบพิธีกรรมทำขวัญข้าว
เวลา ๑๐.๐๐ น.	ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
เวลา ๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารร่วมกัน

หมายเหตุ :

พิธีกรรมของไทยแทบจะทุกพิธีประกอบด้วยเครื่อง บูชา และเครื่องใช้ประกอบพิธีต่างๆที่ล้วนเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายของสิ่งนั้นๆ ในพิธีทำขวัญข้าวก็เช่นเดียวกัน ที่มีสัญลักษณ์สื่อความหมายในพิธี

- การนุ่งหมี่ขาวของผู้ทำพิธีแสดงถึงความบริสุทธิ์ เป็นสีของพราหมณ์
- อาหารคาวหวานที่เป็นเครื่องเซ่นล้วนมีความหมาย เช่น ปลา มีหัวมีหาง แทนความอุดมสมบูรณ์ ขนมต้มแดง ขนมต้มขาว เหล้า เป็นเครื่องบูชาครู กล้วย อ้อย เป็นสิ่งที่คนโบราณกินเพื่อดำรงชีพ
- ดอกไม้ แสดงถึงความเคารพ เป็นเครื่องบูชาที่ แสดงถึงความอ่อนน้อม อ่อนโยน
- รูป ๓ ดอก เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
- เทียนเป็นสัญลักษณ์ทางศาสนา แสงเทียนที่เป็นประกายแสดงถึงจิตอันสว่างไสวและสมาธิ
- หมาก พลู เป็นสิ่งที่คนโบราณนิยมกินและใช้ รับแขก
- สิ่งของมีค่าที่ใส่มากับเลี้ยงข้าว แสดงถึงการถวาย สิ่งมีค่าของตนเองเพื่อตอบแทน และทำให้ผู้มีพระคุณพึงพอใจ
- ขนมโค เป็นความเชื่อของคนพื้นถิ่นที่ว่า ขนมโค เป็นขนมมงคลใช้บนบานศาลกล่าวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือทั้งผี -พราหมณ์ พุทธ ใช้แทนขนมลาดูของอินเดีย ขนมโคเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นสิริมงคลและต้องแจกจ่ายให้ผู้เข้าร่วมงานทุกคนได้รับประทานเพื่อความเป็นสิริมงคล

รายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
๑	ป้ายไวนิล ขนาด ๑.๒๐x๒.๔๐ ม.	๑	ป้าย	๕๐๐	๕๐๐
๒	ค่าจัดสถานที่	๑	ชุด	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๓	เครื่องเสียง	๑	วัน	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐
๔	น้ำแข็ง(บริการประชาชน)	๒๐๐	กิโลกรัม	๔	๘๐๐
๕	น้ำดื่ม (ขวดเล็ก ๑ แพค บรรจุ ๑๒ ขวด)	๓๐	แพค	๔๐	๑,๒๐๐
๖	พระ ๕ รูป	๕	รูป	๓๐๐	๑,๕๐๐
๗	หมอบำเพ็ญทำขวัญข้าว	๑	คน	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๘	วัตถุดิบทำขนมโค ขนมขาว ขนมแดง	๑	รายการ	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๙	อาหารถวายพระ	๕	รูป	๑๐๐	๕๐๐
๑๐	อาหารสำหรับผู้ร่วมงาน	๑๕๐	คน	๗๐	๑๐,๕๐๐
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (บาท)				๒๘,๐๐๐

- ประมาณการค่าใช้จ่าย - เทศบาลตำบลหนองพ้อ จำนวน ๑๗,๐๐๐ บาท
- หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด จำนวน ๑๑,๐๐๐ บาท
 - ถัวเฉลี่ยจ่ายได้ตามความเป็นจริง จำเป็น เหมาะสม

หมายเหตุ

- โครงการฯ ทำ MOU ร่วมกันระหว่างเทศบาลหนองพ้อและหมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด
- เทศบาลตำบลหนองพ้อรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ประเพณี พิธีกรรมที่สามารถจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงานการจัดกิจกรรมสาธารณะการส่งเสริมกีฬา และการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๔ (สืบทอดเทศบาลตำบลหนองพ้อรับผิดชอบ สืบไปหมู่ที่ ๓ รับผิดชอบ)

บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือ
โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

ระหว่าง

เทศบาลตำบลหนองพ้อ

กับ

หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้น ณ สำนักงานเทศบาลตำบลหนองพ้อ ซึ่งใช้เป็นสถานที่จัดการประชุม และพิธีจัดทำบันทึกข้อความตกลงความร่วมมือ โครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๘ ระหว่าง

เทศบาลตำบลหนองพ้อ โดย นายไตรศักดิ์ รักใหม่ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ และหมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด โดย นายปราโมทย์ ยิ่งคำนูน ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลควนขนุน ทั้งสองฝ่ายตกลงทำความร่วมมือ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานองค์กร ดังต่อไปนี้

๑. วัตถุประสงค์

- เพื่อสืบสาน อนุรักษ์ อารงรักษาไว้ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ถูกกลืนให้กลับคืนสู่วิถีชุมชน
- เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมอันดีงาม
- ให้คงไว้ รวมไปถึง การเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและชุมชน

๒. กิจกรรมความร่วมมือ

- เทศบาลตำบลหนองพ้อ รับผิดชอบ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ประเพณีพิธีกรรมที่สามารถจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงานการจัดกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมกีฬาและการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)
- หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด รับผิดชอบ ในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)
- รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามตารางค่าใช้จ่ายดังนี้

รายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการสืบทอดประเพณีการทำขวัญข้าว

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
๑	ป้ายเวที ขนาด ๑๒๐x๒๕๐ ม.	๑	ป้าย	๕๐๐	๕๐๐
๒	ค่าจัดสถานที่	๑	ชุด	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๓	เครื่องเสียง	๑	วัน	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๔	น้ำแข็ง(บริการประชาชน)	๒๐๐	กิโลกรัม	๔	๘๐๐
๕	น้ำดื่ม (ขวดเล็ก ๑ แพค บรรจุ ๑๒ ขวด)	๓๐	แพค	๕๐	๑,๕๐๐
๖	พระ ๕ รูป	๕	รูป	๓๐๐	๑,๕๐๐
๗	หมอทำพิธีทำขวัญข้าวพร้อมอุปกรณ์ในพิธี	๑	คน	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๘	วัตถุดิบทำขนมโค ขนมขาว ขนมแดง	๑	รายการ	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๙	อาหารถวายพระ	๕	รูป	๑๐๐	๕๐๐
๑๐	อาหารสำหรับผู้ร่วมงาน	๑๕๐	คน	๗๐	๑๐,๕๐๐
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (บาท)				๒๘,๐๐๐

- สี่ทึบ เทศบาลตำบลหนองพ้อเป็นผู้รับผิดชอบ
- สี่โปร่ง หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัดเป็นผู้รับผิดชอบ
- ต่างฝ่ายต่างดำเนินการในเรื่องค่าใช้จ่ายโดยไม่นำเฉลี่ยรวมกัน
- เอกสารการดำเนินการ หรือเอกสารการเบิกจ่ายให้ยึดถือระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัด

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ อยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือกันและเป็นที่ยอมรับรวมกันของทุกฝ่าย ได้จัดทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ทุกฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ โดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือไว้เป็นสำคัญ

เทศบาลตำบลหนองพ้อ

(นายไตรศักดิ์ รักไหม)

นายกเทศมนตรีตำบลหนองพ้อ

หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด

(นายปราโมทย์ ยิ่งดำรง)

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด

(นางรุจิรา กลัปแป้น)

รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน
ปลัดเทศบาล

(นายนิเวศ ชูปาน)

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านโคกวัด

(นางประไพรัตน์ นิมดวง)

พยาน

(นายอุทัย บุตรดาชัย)

พยาน

ตรวจ.....
ทนาย.....
พิมพ์.....
ร่าง.....